

Evaluatie 2006 van KB-7 project: Transitie en Ondernemerschap

Wim de Hoop, 6 februari 2007

Aanpalende projecten

- **Methoden voor ondersteuning van ondernemers en multi-actor-processen bij ruimtelijke inpassing van groenblauwe diensten in regio's: KB1 2006**
- **Projecten in Transitie Dierlijke/Plantaardige systemen**
- **Regioprojecten als Onnen/ Almere/Rotterdam-Zuid**
- **Projecten in Groen Onderwijs**
- **Bijdrage aan Ondernemerschapstrajecten Melkveeacademie**
- **Toolontwikkeling als Face-it , Olympe**
- **Training van het AgroCenter voor Duurzaam Ondernemen:**
 - * in kader Rabobank; Young Agricultural Professionals
 - * aan WUR-ers en adviseurs t.a.v. ISM-aanpak
 - * in Slovenië

Samenwerking met: afd. Plant, PPO, ASG, EUR, INRA, BTPL, Groen Onderwijs, Bedrijfsleven

Belangrijkste resultaten in 2006

- **Integrale methodeontwikkeling voor facilitering interactieve strategie-vorming m.b.t. gebieds- en netwerkontwikkeling :**
 - **Casestudies van succesvol verlopen gebieds-projecten zoals Gebied Haren/Onnen, Eemland en Mainport-ontwikkeling Rotterdam met strategie-vorming op bedrijfs- en gebiedsniveau met concept-rapportages;**
 - **Opstellen portfolio van tools en concepten voor duurzame gebiedsontwikkeling (een combinatie van de methoden ISM (Interactive Strategic Management), Socio-technische netwerk-benadering en Levende Netwerkbenadering (o.a.Coherentiecirkel));**
 - **Concept-opzet voor een brochure, methodiekbeschrijving en wetenschappelijk paper t.a.v. deze methode**

Methodologie achter Duurzame Gebieds- en Netwerk Ontwikkeling

- Belief Systems (BS)
 - doorgronden van belangen
- Gebieds- of Netwerk-Analyse (GNA)
 - beschrijven van plangebieden of netwerken
- Socio-Technische Netwerken (STN)
 - rangschikken van partijen
- Levende Netwerken (LN)
 - beheersen van groepsdynamiek
- Interactief Strategisch Management (ISM)
 - versterken van zelfvertrouwen

Voorbeeld van een belief system

wat gebeurt er om mij heen?
veel aanspraken op dezelfde ruimte

wat betekent dat voor mijn bedrijf?
onderling geruzie over landinrichting

strategisch spoor
(structurele aanpassing)

tactisch spoor
(symptoom bestrijding)

hoe ga ik in de toekomst verder?
opbouwen van een gezond bedrijf

hoe houd ik de schade beperkt?
aanspreken Groninger Landschap

wat moet ik daarvoor organiseren?
aankopen van extra melkquotum
potstal jongvee; nieuwe mestopslag

welke acties zijn daarvoor nodig?
afspraken over landschapsbeheer
keuze plantbeheer vs dierbeheer

Levende netwerken: de coherentiecirkel (1)

- Afstemmingsmechanismen binnen de cirkel houden een netwerk gezond.
- Posities buiten de cirkel escaleren tot ongezonde interactiepatronen.
- In de vitale ruimte is er vertrouwen waardoor specialisatie, taakverdeling en creativiteit kunnen groeien.
- Buiten de cirkel ontbreekt een essentiële verbinding.

Levende netwerken: de coherentiecirkel (2)

- Leiderschap is het zorg dragen voor essentiële verbindingen.
- Warme interventies (geel) stimuleren communicatie en inzicht. Ze maken energie vrij.
- Koude interventies (zwart) dwingen tot positieverandering waardoor verbinding mogelijk wordt. Ze kosten energie.
- De coherentiecirkel helpt om de juiste interventie te kiezen.

ISM: geleid doorlopen van schakelpunten

a

wat gebeurt er om mij heen?

b

wat betekent dat voor mijn bedrijf?

strategisch spoor
(structurele aanpassing)

c

hoe ga ik in de toekomst verder?

tactisch spoor
(symptoom bestrijding)

hoe houd ik de schade beperkt?

d

wat moet ik daarvoor organiseren?

welke acties zijn daarvoor nodig?

e

Vervolg Resultaten

- Verdere ontwikkeling methode i.s.m. INRA/BTPL (Frankrijk) voor facilitering ondernemers bij het doorrekenen van strategische opties met methode Olympe;
- Presentatie voor congres in Montpellier (Frankrijk) begin September t.a.v. methode Olympe;
- Bijdrage aan WUR-Bedrijfsleven brede (Concept-) Visiedocument over multifunctionele landbouw, incl. vorming Stuurgroep
- Bench mark-methode aangepast voor ondersteuning ondernemers in afweging diverse (verbredings-)activiteiten;
- Bijdrage aan paper: Hubeek, F.B., F.A. Geerling-Eiff and P.J. van Baalen: Supply- versus demand-driven knowledge dissemination: a focus on 'strategic space': paper for The ISPIM Annual Conference: 11-14 June 2006, Athens, Greece – “ Networks for Innovation”

<http://www.ispim.org/ispim2006/Proceedings/index.htm>

Vervolg Resultaten

- **Aangepaste methoden voor strategieondersteuning in Strategische Management Tool en Strategisch Management Rapport**
- **Brede communicatie over methoden, tools en resultaten o.a. via:**
 - * **E-Nieuwsbrief AgroCenter (in juli gestart)**
 - * **folders; “Ondernemer centraal bij gebiedsontwikkeling” en “Ondernemer centraal, in visievorming met ketenpartijen”**
 - * **Relatiedag (i.s.m. Afdelingsdag) met diverse workshops;**
 - * **Netwerkbijeenkomsten met Groen Onderwijs en Bedrijfsleven**
 - * **(beamer-)presentatie t.a.v. Visie op ondernemerschap t.b.v. LTO-visie Ondernemerschap**
 - * **(beamer-)presentatie “Transitie in de landbouw”**

Vervolg Resultaten

- **Van der Schans: (beamer-)presentatie tijdens Relatiedag op 12 september: Transitie en concepten t.a.v. ondernemerschap**
- **Ontwikkeling van nieuw concept t.b.v. duurzame ketenvorming: van Fordisme naar Post-Toyotisme**
- **Opzet methode van casewriting met en t.b.v. Groen Onderwijs**
- **Opzet professionaliseringslag tools met Ontwikkelcentrum Groen Onderwijs**
- **Zeer gewaardeerde ISM-trainingen voor Rabobank, Slovenië**
- **AgroCenter notitie t.a.v. Methodeontwikkeling nieuwe samenwerkings- en ondernemingsvormen**
- **Rapport: Veelzijdig Platteland; Ondernemerschap, Marktcreatie, Regiotransitie, Kenniscentrum. Jan Oosterman en Dirk Roep (eds); met bijdragen van breed samengestelde schrijfgroep uit WUR, DHV, ZLTO en Stadtelandcooperatie o.l.v. Jan Huijgen.**
- **Bijdrage Participatie in de Landbouw, de Hoop, aan seminar op 14 juni**
- **Presentatie van paper voor congres in Praag op 12 sept. te Praag t.a.v. Kenniscirculatie en Ondernemerschap (Geerling-Eiff en Hurkens; met pt 420 en KB1)**

Evaluatie van de resultaten tot nu toe:

- Goede en brede samenwerking
- WUR-bredere toepassing in velerlei projecten en programma's
- Bredere WUR-participatie in AgroCenter voor Duurzaam Ondernemerschap
- Forse overschrijding van het budget
- Grote belangstelling vanuit Groen Onderwijs en bedrijfsleven, LNV; leidt nu al tot meer samenwerking en meer projecten;
- Internationale samenwerking en uitwisseling uitgebreid
- Aantal concepten en tools verder ontwikkeld en geïntegreerd
- Veel aandacht voor (de) publicaties/presentaties; van wetenschappelijk tot praktijkgerichte presentaties
- Teamgerichte en georkestreerde aanpak van ondernemend innoveren succesvol

Afsluiting

Verdere kansen voor samen verder ondernemend innoveren en toepassen t.b.v. Transitieproces naar Duurzame Landbouw

© Wageningen UR

